

Riksdagens svar på regeringens proposition med förslag till lag om ändring av lagen om skatt på arv och gåva

Till riksdagen har överlämnats regeringens proposition nr 68/1995 rd med förslag till lag om ändring av lagen om skatt på arv och gåva. Riksdagen har i ärendet mottagit statsutskottets betänkande nr 30/1995 rd.

Riksdagen förutsätter att regeringen låter utreda om det föreslagna begreppet sambor kan utvidgas i beskattningen av arv och gåva.

Riksdagen förutsätter att regeringen låter utreda om det finns motiverad anledning att införa två skatteklasser vid arvs- och gåvobeskattningen.

Riksdagen förutsätter att regeringen låter

utreda behovet av en total översyn av stadgandena om skatt på arv och gåva vid generationsväxling. Utredningen bör enligt riksdagens mening särskilt uppmärksamma hur förmögenheten skall värderas, om längre skattebetalningsperioder än normalt bör tillåtas i generationsväxlingssituationer och att skattemyndigheterna genom lag förpliktas att ge de skattskyldiga en utredning för beskattningen och olika beskattningsoptioner innan beskattningen verkställs.

Riksdagen har antagit följande lag:

Lag

om ändring av lagen om skatt på arv och gåva

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 12 juli 1940 om skatt på arv och gåva (378/40) 4 §, 9 § 2 mom., 11 § 1 mom., 12—14 §§, 16 § 1 mom. 2 punkten, 18 och 19 §§, 20 § 2 mom. och 28 § 2 mom.,

av dessa lagrum 11 § 1 mom. sådant det lyder i lag av den 15 juni 1984 (463/84), 12, 13 och 14 §§ sådana de lyder i lag av den 22 november 1985 (876/85), 16 § 1 mom. 2 punkten och 28 § 2 mom. sådana de lyder i lag av den 29 april 1994 (318/94), 19 § sådan den lyder ändrad genom lag av den 16 mars 1979 (318/79) samt genom de nämnda lagarna av den 22 november 1985 och den 29 april 1994 samt

fogas till 11 §, sådan den lyder delvis ändrad genom nämnda lag av den 15 juni 1984, ett nytt 3 mom. samt till lagen nya 7 a, 7 b, 18 a, 28 a och 33 a §§ som följer:

4 §

Arvsskatt skall betalas

1) för egendom som erhållits genom arv eller testamente, om arvlåtaren eller arvingen eller testamentstagaren vid dödstillfället var bosatt i Finland, samt

2) för sådan fast egendom i Finland som erhållits genom arv eller testamente samt för aktier eller andelar i samfund vars tillgångar till mer än 50 procent utgörs av fast egendom i Finland.

Från arvsskatten på sådan annan än i 1 mom. 2 punkten nämnd egendom som en i Finland bosatt person erhåller avräknas beloppet av skatt som i en främmande stat betalats för samma arv eller samma förvärv genom

testamente (*avräkning för utländsk skatt*). Avräkningen får inte överstiga ett belopp som svarar mot en lika stor del av arvsskatten som värdet av den egendom som erhållits från en främmande stat utgör av värdet av den egendom som i Finland utgör underlag för arvsskatten.

En person anses vara bosatt i Finland om han har sitt egentliga bo och hemvist här.

Om egendom genom arv eller testamente tillfaller en person som i Finland tjänstgör vid en främmande stats diplomatiska beskickning eller en därmed jämställbar beskickning eller vid ett konsulat som förestås av en utsänd konsul eller i Finland vid Förenta Nationerna, något av dess fackorgan eller Internationella

atomenergiorganet eller är medlem av en ovan nämnd persons familj eller enskilda tjänstepersonal, och han inte är finsk medborgare, är han skyldig att betala arvsskatt endast för egendom som avses i 1 mom. 2 punkten.

7 a §

Arvsskatt skall även betalas för sådan ersättning på grund av försäkring som med anledning av arvlåtarens död med stöd av personförsäkring erläggs till dödsboet eller förmånstagaren, samt för sådant under motsvarande förhållanden erlagt, med försäkringsersättning jämförbart ekonomiskt stöd som betalas av staten, en kommun eller något annat offentligt rättsligt samfund eller en pensionsanstalt. Försäkringsersättning eller ekonomiskt stöd, till den del ersättningen eller stödet är skattepliktig inkomst vid inkomstbeskattningen, är dock befriade från arvsskatt.

Sådana försäkringsersättningar och sådant med försäkringsersättning jämförbart ekonomiskt stöd som avses i 1 mom. är befriade från arvsskatt till den del som den försäkringsersättning och det ekonomiska stöd som varje förmånstagare eller arvinge erhåller på grund av samma dödsfall är högst 200 000 mark. Om förmånstagaren är efterlevande make, betraktas som skattefri del hälften eller dock minst 200 000 mark av det sammanlagda beloppet av de försäkringsersättningar och det ekonomiska stöd som den efterlevande maken erhållit med stöd av förmånstagarförordnande.

7 b §

Arvsskatt skall inte betalas för normalt bohag som varit i arvlåtarens eller dennes familjs bruk till den del bohagets värde är högst 20 000 mark.

9 §

Från värdet av egendom i dödsbo får avdras skäligen kostnader för den avlidnes begravning samt för boets upptecknande och för anskaffande och resande av gravvård samt skulderna, till vilka även räknas från dödsboet utgående skatter och avgifter som hänför sig till arvlåtarens livstid. Arvsskatt får likväl inte avdras.

11 §

De som får andel ur dödsbo hänförs till tre skatteklasser:

I. arvlåtarens make, barn, makes barn, adoptivbarn, fader, moder, adoptivföräldrar och bröstarvinge till hans barn eller adoptivbarn samt arvlåtarens trolovade som erhåller bidrag som avses i 8 kap. 2 § ärvdabalken,

II. arvlåtarens broder, syster, halvbroder eller halvsystemer samt avkomling till hans broder, syster, halvbroder eller halvsystemer samt

III. annan släkting eller utomstående.

Tillämpas stadgandena om makar i 7 § 3 mom. inkomstskattelagen (1535/92) på arvlåtaren och en person, som har levat med arvlåtaren under äktenskapsliknande förhållanden, vid beskattningen för dödsåret, hänförs den som levt med arvlåtaren till I skatteklassen.

12 §

Från skattepliktig arvsandel får

1) arvlåtarens make och den som stadgandena om makar tillämpas på enligt 11 § 3 mom. avdra 40 000 mark (*makeavdrag*),

2) sådant barn eller adoptivbarn till arvlåtaren eller sådan bröstarvinge till dem som vid skattskyldighetens inträde inte hade fyllt aderton år avdra 20 000 mark (*minderårighetsavdrag*).

13 §

Om en arvsandel eller den enligt 12 § beräknade återstoden därav inte uppgår till 20 000 mark, är den befriad från skatt.

14 §

Arvsskatten betalas

i I skatteklassen enligt följande skala:

Den beskattningsbara andelens värde mk	Konstant skattetal vid andelens nedre gräns mk	Skatte-% för den överstigande delen
20 000—100 000	500	10
100 000—300 000	8 500	13
300 000—	34 500	16

i II skatteklassen med beloppen enligt skalan fördubblade; och

i III skatteklassen med beloppen enligt skalan tredubblade.

16 §

Vid verkställandet av arvsbeskattning skall till boets tillgångar läggas

2) annan gåva som arvinge eller testaments- tagare har erhållit av arvlåtaren under de tre senaste åren före hans död och som inte med stöd av 19 § 1 eller 2 punkten är befriade från gåvoskatt.

18 §

Gåvoskatt skall betalas då egendom såsom gåva övergår till någon annan

1) om gåvogivaren eller gåvotagaren vid gåvotillfället var bosatt i Finland, och

2) för fast egendom i Finland samt för aktier eller andelar i samfund vars tillgångar till mer än 50 procent utgörs av fast egendom i Finland.

Från gåvoskatten på sådan annan än i 1 mom. 2 punkten avsedd egendom som en i Finland bosatt person erhållit avräknas beloppet av skatt som i en främmande stat betalats för samma gåva (*avräkning för utländsk skatt*). Avräkningen får inte överstiga ett belopp som svarar mot en lika stor del av gåvoskatten som värdet av den egendom som erhållits från en främmande stat utgör av värdet av den egendom som i Finland utgör underlag för gåvoskatten.

Om det av villkoren i ett köpe- eller bytes- avtal framgår att det överenskomna vederlaget utgör högst tre fjärdedelar av det gängse priset, anses skillnaden mellan det gängse priset och vederlaget som gåva.

En person anses vara bosatt i Finland om han har sitt egentliga bo och hemvist här.

Om egendom genom gåva tillfaller en person som i Finland tjänstgör vid en främmande stats diplomatiska beskickning eller en därmed jämförbar beskickning eller vid ett konsulat som förestås av en utsänd konsul eller i Finland vid Förenta Nationerna, något av dess fackorgan eller Internationella atomenergiorganet eller är medlem av en ovan nämnd persons familj eller enskilda tjänstepersonal, och han inte är finsk medborgare, är han skyldig att betala gåvoskatt endast för egendom som avses i 1 mom. 2 punkten.

18 a §

Som gåva anses även försäkringsersättningar som med stöd av förmånstagarförordnande erhållits utan vederlag ur en försäkring. Sådana försäkringsersättningar är dock befriade från gåvoskatt till den del deras sammanlagda be-

lopp under en tid av tre år är högst 50 000 mark.

En försäkringsersättning anses dock inte som gåva, till den del den vid inkomstbeskattningen är skattepliktig inkomst för förmånstagaren.

19 §

Gåvoskatt betalas inte för

1) normalt bohag som är avsett för gåvota- garens eller hans familjs personliga bruk, till den del gåvans värde inte överstiger 20 000 mark,

2) sådant som någon använt för annans uppfostran eller utbildning eller till annans underhåll eller annars gett annan för dessa ändamål i sådan form att gåvotagaren inte har möjlighet att använda det bortgivna beloppet till andra ändamål eller för

3) annan gåva vars värde understiger 20 000 mark, dock så att om gåvotagaren inom tre år av samma givare får flera sådana gåvor, skall för dessa betalas skatt när deras sammanlagda värde stiger till minst det nämnda beloppet.

20 §

Har gåvotagaren under loppet av tre år före skattskyldighetens inträde av samma givare erhållit en eller flera beskattningsbara gåvor, skall även dessa beaktas när skatten bestäms. Från skatten skall dock avräknas den gåvoskatt som redan betalats för tidigare gåvor.

28 §

I bouppteckningsinstrumentet skall också nämnas om en arvinge eller en testamentstaga- re givits sådan egendom som enligt 16 § skall beaktas vid fastställandet av arvsskatten, lik- som även egendomens beskaffenhet och värde. Dessutom skall i bouppteckningsinstrumentet nämnas mottagarna och beloppen av de för- måner som avses i 7 a §.

28 a §

Försäkringsbolag och annan utbetalare av förmåner som avses i 7 a eller 18 a § skall lämna uppgift om förmånerna till länsskatte- verket i den avlidnes eller gåvotagarens hem- kommun. Skattestyrelsen meddelar närmare föreskrifter om tidpunkten när och sättet för

hur uppgiften skall lämnas samt om uppgiftens innehåll.

33 a §

Har ett avtal om arvsskifte, en överlåtelse eller någon annan rättshandling som inverkar på arvs- eller gåvobeskattningen givits ett rättsligt innehåll eller en rättslig form som inte motsvarar sakens egentliga natur eller syfte, eller har någon annan åtgärd vidtagits i uppen-

bar avsikt att undgå arvs- eller gåvoskatt, skall vid arvs- eller gåvobeskattningen förfaras enligt sakens egentliga natur eller syfte.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1996.

Lagen tillämpas på sådana fall då skattskyldigheten har inträtt efter att lagen trätt i kraft.

Vid tillämpningen av 16 § 1 mom. 2 punkten, 19 § 3 punkten och 20 § 2 mom. beaktas inte gåvor som givits före den 1 januari 1994.

Helsingfors den 21 november 1995
